

Asia: VN/1258/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta

1. Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain lukua 7 Palkkatuki koskevat kysymykset

1 § Palkkatuki (sis. palkkatuen määritelmän)

- **Lisättäisiin palkkatuen tarkoitukseen vammaisten ja pitkäaikaissairaiden sekä 60 vuotta täyttäneiden pitkäaikaistyöttömien työn saannin ja työelämään osallisuuden lisääminen.**

Näkövammaisten liitto ry kannattaa ehdotettuja muutoksia ja pitää olennaisen tärkeänä, että palkkatuella pyritään edistämään vammaisten mahdollisuuksia saada työtä ja pysyä työssä yhdenvertaisesti.

2 § Palkkatuen yleiset edellytykset

- **Rajattaisiin palkkatuetun työn kohderyhmää**

Näkövammaisten liitto ry kannattaa palkkatuetun työn kohderyhmän rajaamista, koska muutokset selkeyttävät palkkatuen myöntämisen ehtoja.

3 § Työnantajaan liittyvät palkkatuen edellytykset

- **Työnantajiin lisättäisiin hyvinvointialue ja poistettaisiin luonnollinen henkilö, joka ei harjoita taloudellista toimintaa (kotitalous)**
- **Tuotannollisista tai taloudellisista syistä viimeisten 12 kuukauden aikana irtisanoneelle työnantajalle tuki voitaisiin myöntää, jos tämä on ottanut saman määrän henkilöitä työhön irtisanomisen jälkeen**

- **Palkkatukea ei myönnettäisi uudestaan työnantajalle saman henkilön palkkaamiseen poikkeuksena vamman tai sairauden perusteella, oppisopimuskoulutukseen tai 60 vuotta täyttäneen pitkäaikaistyöttömän työllistämiseen myönnetty tuki tietyin edellytyksin**

Ei huomioita.

5 § Palkkatuella katettavat palkkakustannukset

- **Työnantajan sivukuluja ja lomarahaa ei jatkossa luettaisi palkkatuella katettaviin kustannuksiin**
- **Muita tarkennuksia tukikelpoisten kustannusten määritelmään**

Näkövammaisten liitto ry ei kannata sitä, että työnantajan maksettavaksi kuuluvia palkan sivukuluja ei lasketa mukaan palkkatuella katettaviin kustannuksiin. Esimerkiksi esityksen 7 pykälän mukainen 70 %:n palkkatuki on käytännössä noin 57 %, eikä näin ole riittävä kannustin palkkatuen käytön lisäämiseen ja vammaisten lisääntyvään työllistymiseen.

6 § Palkkatuen määrä ja kesto

- **Tuen määrä olisi työttömyyden kestoista riippumatta 50 % palkkakustannuksista**
- **Tuen kesto 5 tai 10 kuukautta, kuitenkin enintään työsuhteen pituinen**
- **Palkkatuki voitaisiin myöntää uudelleen toiselle työnantajalle heti edellisen palkkatukijakson päätyttyä, jos henkilö kuuluisi edelleen palkkatuen kohderyhmään ja tuen myöntäminen olisi tarkoituksenmukaista**

Näkövammaisten liitto ry kannattaa ehdotuksia palkkatuen määrän ja keston yksinkertaistamiseksi ja selkeyttämiseksi.

7 § Palkkatuki alentuneesti työkykyisen palkkaamiseen

- **Tuen määrä olisi 70 prosenttia palkkakustannuksista**
- **Tuki myönnettäisiin 10 kuukauden ajaksi sillä perusteella, että vamma tai sairaus vaikeuttaa huomattavasti sopivan työn saamista**
- **Tukea voitaisiin jatkaa samalla työnantajalla tietyin edellytyksin enintään 24 kuukauden jaksoissa.**

Näkövammaisten liitto ry kannattaa tuen määräksi 70 % palkkakustannuksista, kun työnantaja palkkaa alentuneesti työkykyisen. Kannatettavaa ei ole se, että työnantajan maksettavaksi kuuluvia palkan sivukuluja ei lasketa mukaan palkkatuella katettaviin kustannuksiin.

Näkövammaisten liitto ry kannattaa ehdotettua muutosta, jossa tuki myönnettäisiin 10 kuukauden ajaksi sillä perusteella, että vamma tai sairaus vaikeuttaa huomattavasti sopivan työn saamista.

Rekrytointikynnys alenee, kun vamman tai pitkäaikaissairauden perusteella myönnettävän palkkatuen myöntämisen edellytyksenä ei ensivaiheessa arvioida, alentaako vamma tai sairaus tuottavuutta tarjolla olevassa tehtävässä. Kun palkan sivukulut jäävät pois palkkatuella katettavista kustannuksista, jää euromääräinen korotus tosiasiasa niin pieneksi, että tämän vuoksi rekrytointikynnys ei välttämättä alene eikä palkkatuen käyttö lisääny.

Näkövammaisten liitto ry esittää, että palkan sivutulojen osalta alentuneesti työkykyisen palkkatukeen kohdennetaan sama palkkakustannusten kerroinkorotus kuin esityksen 8 pykälän mukaisessa 100 % palkkatuessa.

Näkövammaisten liitto kannattaa esityksen 7 pykälän 3. momentin 2. kohdan mukaisten kohtuullisten mukautusten toteuttamista edellytyksenä palkkatuen jatkamiselle 10 kuukauden jakson jälkeen. Yhdenvertaisuuslain 15 pykälässä edellytetään, että työnantajan on tehtävä asianmukaiset ja kulloisessakin tilanteessa tarvittavat kohtuulliset mukautukset vammaisen työntekijän yhdenvertaisuuden toteutumiseksi. Kun tämä on nivottu palkkatuen jatkoon saamiseen, on todennäköisempää, että kohtuulliset mukautukset toteutetaan heti työsuhteen alussa. TE-palvelujen tuki ja neuvonta työnantajalle kohtuullisten mukautusten toteutuksessa sekä tiedotus työolosuhteiden järjestelytuesta on olennaista.

Näkövammaisten liitto ry pitää tärkeänä, että vammaisjärjestöjen vammoihin liittyvää erityisosaamista hyödynnetään ja niiden asiantuntija-arviota käytetään, kun TE-palvelut arvioi tuottavuuden alenemaa kyseenä olevissa työtehtävissä.

8 § 100 prosentin palkkatuki

- **Tuki myönnettäisiin 10 kuukaudeksi. Tukikelpoisia palkkakustannuksia korotettaisiin kertoimella 1,23 työnantajan sivukulujen kattamiseksi laskennallisesti.**
- **100 prosentin palkkatuki olisi mahdollinen kaikille yhdistyksille, säätiöille ja rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille**
- **Jos työnantajan toiminnalla on työ- ja elinkeinotoimiston arvion mukaan vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, 100 prosentin palkkatuki myönnettäisiin de minimis -tukena. Muussa tapauksessa tuki olisi EU:n valtioneuvoston ulkopuolista tukea. Arvioinnin kriteereistä säädettäisiin erikseen valtioneuvoston asetuksella.**

Näkövammaisten liitto ry kannattaa esitystä, että 100 % palkkatuki on mahdollinen kaikille yhdistyksille, säätiöille ja rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille. Kannatamme myös sitä, että tukikelpoisia palkkakustannuksia korotettaisiin kertoimella 1,23 työnantajan sivukulujen kattamiseksi laskennallisesti.

Näkövammaisten liitto ry ei kannata esitystä, jonka mukaan 100 prosentin palkkatuki myönnettäisiin de minimis -tukena jos työnantajan toiminnalla on työ- ja elinkeinotoimiston arvion mukaan vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

10 § Palkkatuki oppisopimuskoulutukseen

- **Palkkatuen määrä oppisopimuskoulutuksessa olisi 50 % ja pysyisi samana koko koulutuksen keston ajan**
- **Palkkatukea myönnettäessä tuki olisi mitoitettava koko sille ajalle, jonka työ- ja elinkeinotoimisto arvioi tarkoituksenmukaiseksi.**
- **Tukea voitaisiin jatkaa, jos henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukainen oppisopimuskoulutuksen kesto muuttuu koulutuksen aikana**

Näkövammaisten liitto ry kannattaa sitä, että oppisopimuskoulutuksen ajalle voidaan palkkatuki myöntää esitetyn 7 pykälän ehdoilla. Esitämme, että palkkatuki oppisopimuksen ajalle myönnettäisiin esitetyn 7 pykälän ehdoilla niin, että 10 kuukauden jälkeen tehtävää tuottavuuden aleneman arviointia ei tehdä, vaan tuki maksetaan koko koulutuksen ajalta 70 prosentin tukena. Tuottavuuden aleneman arviointi 10 kuukauden jälkeen, opintojen edelleen jatkuessa, nimenomaan tietyssä työtehtävässä ei ole mahdollista ja realistista.

11 § Tuella palkatun siirtäminen

- **Edelleen siirtämisestä tehtäisiin erillinen päätös ja säädettäisiin edellytykset edelleen siirtämiselle**

Ei huomioita.

2. Huomioita lukuun 7a 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuki

Huomioita 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuesta (luku 7a, uusi luku)

- **Tuki on uusi**
- **Tuki myönnettäisiin ilman tarkoituksenmukaisuusharkintaa, jos laissa säädetyt edellytykset täyttyvät.**
- **Tukea maksettaisiin 70 prosenttia tukikelpoisista palkkakustannuksista 10 kuukaudelta, kuitenkin enintään työsuhteen keston ajalta.**
- **Tukikelpoisina kustannuksina pidettäisiin samoja palkkakustannuksia kuin palkkatuetussa työssä.**

Ei huomioita.

3. Huomiot elinkeinotoiminnan käsitteen muutoksiin

Huomiot elinkeinotoiminnan käsitteen muutoksiin

- Työvoimakoulutuksen yhteishankinta (5 luku 7§) ja työolosuhteiden järjestelytuki (10 luku 3§)
- Työllisyyspoliittinen-avustus (säädetäisiin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetulla asetuksella)
- Työsopimuslain 13 luvun 6 §:n 2 momentin 2 kohdan muuttaminen

Ei huomioita.

4. Huomiot sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamiseen

Huomiot sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamiseen

Näkövammaisten liitto ry ei kannata sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamista.

5. Huomiot julkisesta työvoima- ja yrityspalvelulaista annetun lain muihin lukuihin ehdotettuihin muutoksiin tai esitysluonnoksen liitelakeihin

Kommentit julkisesta työvoima- ja yrityspalvelulaista annetun lain lukuihin 1, 2, 3, 11, 12, 13 ja 14, 7 luvun 4, 9 ja 12-15 §:iin ehdotettuihin muutoksiin tai esitysluonnoksen liitelakeihin

- Mainittuihin lukuihin ja lakeihin on tehty vähäisiä tai teknisiä muutoksia.

Ei huomioita.

6. Yleiset huomiot

Yleiset huomiot:

- a. Huomiot ehdotetun sääntelyn suhteesta hyvään hallintoon ja perustuslakiin
- b. Huomiot esitysluonnoksen vaikutusarvioinnista
- c. Muuta kommentoitavaa

Ei huomioita.

Tammi Taru
Näkövammaisten liitto ry